

Alle landets fastleger

Deres ref.:
Vår ref.: 20/6871-17
Saksbehandler: Kine Lylum
Dato: 12.03.2020

Plikt for leger til å delta i forebygging av en allmennfarlig smittsom sykdom etter vedtak

Det er i smittevernloven § 4-9 fjerde ledd gitt en særskilt presisering av at leger i helse- og omsorgstjenesten, uavhengig av om de er direkte ansatt eller har avtale med kommunen, vil kunne pålegges deltagelse i forebygging, undersøkelse, behandling og pleie av smittede personer med allmennfarlig smittsomme sykdommer. Vilkåret er at det er nødvendig og at det fattes særskilt vedtak av kommunestyret. Dette innebærer at for at plikten skal være tilstede, må det fattes konkret vedtak av kommunestyret, evt. det utvalg i kommunen som er satt til å behandle slike saker, rettet mot den enkelte lege.

Vedtaket vil på vanlig måte kunne påklages av den det er rettet mot etter smittevernloven § 8-3 til Fylkesmannen.

Covid-19 er definert som en allmennfarlig smittsom. Etter smittevernloven er det enkelte grunnleggende rettssikkerhetsmessige krav som må vurderes ved iverksettelse av smitteverntiltak, jf. smittevernloven § 1-5. Disse kravene må vurderes i tillegg til de vilkår som følger av smittevernloven § 4-9 fjerde ledd.

Smitteverntiltak etter loven skal være basert på en klar medisinskfaglig begrunnelse, være nødvendig av hensyn til smittevernet og fremstå tjenlig etter en helhetsvurdering. Utgangspunktet er at frivillighet skal være forsøkt først, men at det vil likevel være adgang til å gjøre unntak når det foreligger en særskilt hjemmel, slik som i disse tilfellene. Det vil således være naturlig å drøfte en mulig plikt med legene i egnet fora i kommunen. Et krav om kravet til medisinskfaglig begrunnelse i smittevernloven § 1-5 må ses i forhold til både graden av smittetrussel og hvor inngripende tiltaket er. Covid-19 er per i dag erklært som pandemi. I tillegg er hendelsen definert som en hendelse av betydning for internasjonale folkehelse av Verdens helseorganisasjon.

Videre må tiltaket være nødvendig av hensyn til smittevernet. Dette innebærer at tiltaket må være egnet til å forebygge eller hindre smittespredning av den aktuelle sykdommen. Kravene til helhetsvurdering og vurdering av nødvendighet vil i de fleste praktiske tilfeller utgjøre en forholdsmessighetsvurdering. Det vil i slike tilfeller være naturlig å se på den samlede kapasiteten som situasjonen krever opp mot den belastning og ulempe et slikt vedtak vil

HelseDirektoratet

Avdeling kommunale helse- og omsorgstjenester

Kine Lylum, tlf.: +4799152741

Postboks Vitaminveien 4, 0483 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20

Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

innbære for de det retter seg mot. Nyttene av at de folkevalgte benytter seg av sin instruksjonskompetanse etter bestemmelsen må med andre ord i den konkrete situasjonen vurderes opp mot den belastning vedtaket vil medføre overfor legen (e).

Vennlig hilsen

Helga Katharina Haug e.f.
avdelingsdirektør

Kine Lynum
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Mottaker

Kontaktperson

Adresse

Post

Alle landets fastleger

Alle landets

fylkesmenn

Alle landets

kommuner